

Η Κοίμηση της Θεοτόκου

Ορθοδοξία / Θεοτόκος

Γεώργιος Ι. Μαντζαρίδης, Ομότιμος Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.

*«Ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ἐν μνημείῳ τίθεται
καὶ κλίμαξ πρὸς οὐρανὸν ὁ τάφος γίνεται».*

(Προσόμοιον Μ. Εσπερινού Κοιμήσεως Θεοτόκου).

Σήμερα, όπως και σε κάθε γιορτή αγίου της Εκκλησίας μας, κάνουμε κάτι που φαίνεται παράδοξο· γιορτάζουμε τον θάνατο. Και το κάνουμε αυτό, όχι γιατί χαιρόμαστε για τον θάνατο, αλλά γιατί χαιρόμαστε για την δύναμη που μας παρέχει η Εκκλησία να υπερνικήσουμε τον θάνατο.

Γιορτάζουμε τον θάνατο ως πρόσκαιρη κοίμηση. Τον γιορτάζουμε όχι ως κάθοδο στον άδη, αλλά ως άνοδο στον ουρανό. Και όλοι μας έχουμε την δωρεά του Θεού να ζήσουμε ως κοίμηση τον θάνατο· δωρεά που πρώτη δέχθηκε η Παναγία με την πρόθυμη αυτοπροσφορά της στην πρόσκληση του Θεού κατά τον Ευαγγελισμό, να δεχθεί να γεννηθεί από αυτήν ο Χριστός: «Ἴδοὺ ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ρῆμα σου» (Λουκ. 1, 38). Και με την απόλυτη αυτή υπακοή της η Παναγία έκανε προσιτή σε όλους μας την δωρεά της νίκης εναντίον του θανάτου. Αλλά ο Χριστός, που γεννήθηκε «έφάπαξ κατὰ σάρκα» από την Παναγία, γεννιέται έκτοτε διαρκώς «κατὰ πνεῦμα» από αγάπη προς τον καθένα που είναι πρόθυμος να τον δεχθεί· γίνεται βρέφος και μορφοποιείται μέσα του με τις αρετές (βλ. Μαξίμου Ομολογητοῦ, Κεφάλαια διάφορα 1,8, PG 90,1181AB).

Αντίστοιχα και ο πιστός παίρνει πνευματικά την θέση της Παναγίας και γίνεται με την χάρη του Θεού μητέρα του Χριστού, όπως γίνεται και αδελφός του και μέλος του ίδιου του σώματός του με την είσοδό του στην Εκκλησία και την συμμετοχή του στο Βάπτισμα και την Θεία Ευχαριστία. Ο ίδιος ο Χριστός μας είπε: «Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοι εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιῶντες αὐτὸν» (Λουκ. 8,21). Μητέρα μου και αδελφοί μου είναι αυτοί που ακούουν τον λόγο του Θεού και τον εφαρμόζουν.

Όπως για τον Χριστό, έτσι και για την Παναγία και για τον κάθε πιστό, ο θάνατος δεν είναι το τέλος της ζωής του, δεν είναι αφανισμός του· είναι κοίμηση και απαρχή μιας νέας ζωής· ζωής αληθινής, ζωής αιώνιας. Γι' αυτό και η Παναγία, όπως λέγεται και σε ύμνο της που ψάλλεται σήμερα στην Εκκλησία, «*θνήσκουσα, σὺν τῷ Υἱῷ ἐγείρεται διαιωνίζουσα*» (Κοσμᾶ Μελωδοῦ, Κανών, ὠδὴ α΄). Πεθαίνοντας δηλαδή, ανασταίνεται και ζει αιώνια με τον Υιό της. Ως μητέρα της Ζωής ζει την αιώνια ζωή με τον Αρχηγό της Ζωής.

Έτσι και ο πιστός που ζει με πίστη στον Χριστό μπαίνει με τον θάνατό του σε μία νέα προοπτική αθάνατης και ουράνιας ζωής. Αυτό λοιπόν που ίσχυσε για την Παναγία, αυτό ισχύει και για κάθε πιστό που δέχεται και εφαρμόζει τον λόγο του Θεού· ισχύει για κάθε πιστό που σαρκώνει στη ζωή του το θέλημα του Θεού και μιμείται την ταπείνωση της Παναγίας. Αλλά και όπως με την Παναγία πραγματοποιήθηκε «έφάπαξ» η κατά σάρκα γέννηση του Χριστού, για να ακολουθήσει σε κάθε άνθρωπο η κατά πνεῦμα γέννησή του, έτσι συντελέστηκε με

αυτήν η μετάστασή της στους ουρανοί, για να ακολουθήσει για κάθε άνθρωπο η ανάσταση και η μετάστασή του στην αιώνια Βασιλεία του Υιού της.

Η θεώρηση του θανάτου ως κοιμήσεως ή ως φαινομένου που μεταφέρει τον άνθρωπο από την παρούσα πραγματικότητα στην μέλλουσα, από αυτήν την ζωή σε μια άλλη ζωή, και μάλιστα σε μια ζωή ανώτερη και πιο αληθινή, όπως πιστεύει ακράδαντα και διδάσκει η Εκκλησία μας, υπήρχε ως υποψία στην καθημερινή ζωή. Είναι η εμπειρία της χριστιανικής αγάπης. Ο Ευαγγελιστής Ιωάννης στην πρώτη επιστολή του γράφει: «Ἐμεῖς ξέρουμε ὅτι ἔχουμε περάσει ἀπὸ τὸν θάνατο στὴν ζωὴ, γιατί ἀγαπᾶμε τοὺς ἀδελφοὺς μας· ὅποιος δὲν ἀγαπᾶ τὸν ἀδελφὸ του παραμένει στὸν θάνατο» (Α΄ Ἰω.3, 14).

Με την αγάπη ανασταίνουμε τους άλλους μέσα μας, ἔστω και αν αυτοί έχουν από καιρό πεθάνει. Ὅπως και αυτοί που μας αγαπούν μας ἔχουν μέσα τους ζωντανούς όχι μόνο πριν αλλά και μετά τον θάνατό μας.

Η γιορτή λοιπόν της Κοιμήσεως της Παναγίας είναι γιορτή της αναστάσεώς της και προάγγελος της δικής μας αναστάσεως. Και δεν είναι τυχαίο ότι ο λαός μας χαρακτηρίζει την σημερινή γιορτή ως «καλοκαιρινό Πάσχα». Με το «ανοιξιάτικο Πάσχα» γιορτάζουμε την ανάσταση του Χριστού, την νίκη του εναντίον του θανάτου, που άνοιξε στον κόσμο την οδό για την αιώνια ζωή.

Με το «καλοκαιρινό Πάσχα» γιορτάζουμε την πορεία της Μητέρας του Χριστού μας, της Παναγίας, επάνω στην οδό που άνοιξε ο Υιός της, ο Χριστός, γι' αυτήν και για ολόκληρο τον κόσμο.

Με το ανοιξιάτικο και το καλοκαιρινό Πάσχα θεμελιώνεται και υποδηλώνεται στον κάθε Χριστιανό το αιώνιο Πάσχα, η αιώνια ανάσταση, που προσφέρεται στον καθένα και μπορεί να βιωθεί από τον καθένα όχι μόνο ως προσδοκία, αλλά και ως καθημερινή εμπειρία ζωής, ως εμπειρία αγάπης.

Πηγή: www.imaik.gr/?p=4137

<http://bit.ly/11QAJue>